

Energiföretagens remissvar rörande industriell koldioxidförvaltning

Energiföretagen Sverige samlar och ger röst åt omkring 400 företag som producerar, distribuerar, säljer och lagrar energi. Vårt mål är att utifrån kunskap, en helhetssyn på energisystemet och i samverkan med vår omgivning, utveckla energibranschen – till nytta för alla.

Sammanfattning

- Energiföretagen välkomnar kommissionens meddelande om industriell koldioxidförvaltning. Avskiljning, användning och lagring av koldioxid (CCUS) kommer att bli en viktig pelare i ansträngningarna att först uppnå klimatneutralitet till 2050 och därefter negativa utsläpp inom EU. Koldioxid kommer att bli en allt viktigare råvara i framtiden. Därför är det angeläget att hinder röjs och att CCUS stöds fullt ut av de politiska ramverk som kommer att utvecklas i nästa steg.
- Energiföretagens medlemmar vill bidra med CCUS och därigenom medverka till att Sverige och EU når sina klimatmål. Samtidigt är det viktigt att tydliggöra att negativa utsläpp är oundgängliga för att nå målet om netto noll-utsläpp och därefter negativa utsläpp, att CCU kan och kommer vara ett kostnadseffektivt sätt att fasa ut fossila bränslen och att CCS på fossila bränslen ska ses som en övergångslösning då det är bättre att fossila bränslen inte utvinns.
- Det är av yttersta vikt att arbetet med hinderröjning och utveckling av styrmedel för CCUS initieras så snart som möjligt och att det sker skyndsamt. Styrmedel för CCUS behöver vara uthålliga, förutsägbara, långsiktiga och teknikneutrala.

Energiföretagens välkomnar kommissionens meddelande

Energiföretagen välkomnar kommissionens meddelande om industriell koldioxidförvaltning. Avskiljning, användning och lagring av koldioxid kommer att bli en viktig pelare i ansträngningarna att först uppnå klimatneutralitet och därefter negativa utsläpp inom EU. Det finns idag ett antal hinder för att önskad utveckling ska kunna ske och flera av dessa adresseras i meddelandet.

Meddelandet innehåller modellerade indikativa nivåerna rörande antal ton koldioxid som behöver avskiljas både direkt från luften, från biomassa, från processutsläpp och från fossila bränslen. Koldioxiden kommer nyttjas produkter,

negativa utsläpp och för att undvika utsläpp. Resultatet för behovet av avskild koldioxid direkt från luften är relativt hög speciellt med åtanke på att det är en mycket energikrävande process.

CCUS krävs för att nå klimatmålen

CCUS och framförallt negativa utsläpp kommer att spela en oumbärlig roll för att nå EU:s klimatneutralitetsmål till 2050. Därför är det angeläget att hinder röjs och att CCUS stöds fullt ut av de politiska ramverk som kommer att utvecklas i nästa steg.

Det är samtidigt viktigt att permanenta negativa koldioxidutsläpp inte på något sätt ersätter eller minskar ansträngningarna att fasa ut fossila bränslen. EU:s klimatpolitiska ramverk måste fortsatt stimulera strävan efter att minska utsläppen av växthusgaser genom kostnadseffektiva och marknadsdrivna lösningar, inklusive elektrifiering, främjande av fjärrvärme och fjärrkyla och energieffektivisering.

Det är viktigt att tydliggöra att negativa utsläpp är oumbärliga för att nå målet om netto noll-utsläpp och därefter negativa utsläpp, att CCU kan och kommer vara ett kostnadseffektivt sätt att fasa ut fossila bränslen och att CCS på fossila bränslen ska ses som en övergångslösning då det är bättre att fossila bränslen inte utvinns.

Ett tjugotal energiföretag med fjärrvärmeverksamhet har visat stort intresse av att bidra med negativa utsläpp och genom att sälja koldioxid till andra applikationer som ytterligare en samhällsnytta anknuten till kraft- och fjärrvärmeproduktion.

Energiföretagens medlemmar vill inte bara bidra till att uppvärmningssektorn får negativa utsläpp utan kan genom bio-CCS och CCU även bidra till att samhället når vårt långsiktiga klimatmål om negativa utsläpp efter 2045 och att hållbara kolbaserade bränslen produceras. Koldioxid kommer att bli en allt viktigare råvara i framtiden. Flera energiföretag genomför redan nu förstudier, investeringar i pilotanläggning, planering av fullskaleanläggningar och analyser av bio-CCS och CCUS. Det finns redan pågående investeringar i projekt för att nyttja avskild koldioxid till elektrobränsleproduktion. Vidare finns energiföretag som producerar redan idag mindre volymer negativa CO₂-utsläpp i form av biokolsproduktion.

Det är bråttom med styrmedel och förändringar i regelverk

Att utveckla och anpassa nödvändiga regelverk, styrmedel, rapportering samt tillståndprocesser kommer att vara tidskrävande. Energiföretagen anser därför att det är av stor vikt att kommissionens aviserade initiativ startar så snart som möjligt och att arbetet med dem sker skyndsamt.

Styrmedel för CCUS behöver vara uthålliga, förutsägbara, långsiktiga och teknikneutrala

Energiföretagen välkomnar att kommissionen avser att gå vidare med att se över vilka styrmedel som är ändamålsenliga för negativa utsläpp, CCS och CCU. Dessa styrmedel behöver vara uthålliga, förutsägbara, långsiktiga och teknikneutrala.

Energiföretagen gör bedömningen att en EU-gemensam politik kan skapa de långsiktiga och stabila förutsättningar som krävs för att utvecklingen inom negativa utsläpp och CCUS ska ta fart. Den kommande utredningen 2026 om huruvida negativa utsläpp ska inkorporeras i ETS och i så fall hur är välkommen.

Även fortsatta satsningar på forskning, pilotstudier och kommersialisering av tekniker är viktigt. Här har EU:s olika fonder en viktig roll att spela och även mekanismen Projects of Common Interest (PCIs).

Energiföretagen välkomnar också aviserade initiativ för att underlätta finansiering av CCUS-projekt.

Det behövs riktade styrmedel för att hantera rökgasflöden som innehåller både fossil och biogen koldioxid, bland annat från energiåtervinning av avfall (avfallsförbränning). Energiföretagen vill också påtala att CCS kopplad till energiåtervinning från avfall innebär att den biogena koldioxiden ger upphov till negativa utsläpp.

Flexibilitet rörande permanenta negativ utsläpp

Energiföretagen uppmanar kommissionen att analysera vilken flexibilitet som bör tillåtas för permanenta negativa utsläpp gentemot ETS, LULUCF och/eller ESR. Negativa utsläpp ska dock endast användas för att kompensera de fossila utsläppen som är väldigt dyra och/eller omöjliga att undvika.

Infrastruktur för transport och lagring av koldioxid

Energiföretagen ser positivt på kommissionens tankar kring framtida initiativ för att skapa förutsättningar för transportinfrastruktur av koldioxid. En väl avvägd utbyggd infrastruktur skapar förutsättningar för kostnadseffektiv transport som ofta är en betydande del av den totala kostnaden för CCUS.

Energiföretagen välkomnar även kommissionens tankar om olika initiativ för att underlätta och koordinera lagring av koldioxid.

Åsa Pettersson, vd Energiföretagen Sverige